

**Notatka z posiedzenia Zespołu do spraw wznoszenia pomników i realizacji upamiętnień
na terenie m.st. Warszawy.**

W dniu 22 czerwca 2021 r. odbyło się w trybie zdalnym posiedzenie Zespołu do spraw wznoszenia pomników i realizacji upamiętnień na terenie m.st. Warszawy.

W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Zespołu:

1. Maciej Czeredys
2. Pan Artur Józwik
3. Pani Ewa Klekot
4. Pan Michał Krasucki
5. Pani Aleksandra Sołtan-Lipska
6. Pan Wojciech Wagner
7. Pan Tomasz Żyłka
8. Pani Agnieszka Wyrwał

oraz zaproszeni goście.

Do porządku obrad przyjęto punkty:

1. Pomnik Ofiar akcji antypolskiej NKWD w parku Fosa Cytadeli
2. Pomnik Gabriela Narutowicza przy pl. Narutowicza
3. Pomnik Jurija Gagarina przy ul. Gagarina
4. Upamiętnienie –Stolpersteine – Kamienie Pamięci - kontynuacja dyskusji
5. Upamiętnienie przy tablicy autorstwa Karola Tchorka przy ul. Grójeckiej 95
6. Mural Solidarności / NZS-u róg ul. Kopernika i ul. Świętokrzyskiej
7. Wniosek o usunięciu tablicy Romana Polańskiego z Pasażu Śródmiejskiego

Przyjęto stanowiska w sprawach:

1. Pomnik Ofiar akcji antypolskiej NKWD – inicjatywa Fundacji Wolność i Demokracja.

W trakcie dyskusji poddano w wątpliwość możliwość umieszczenia na pomniku 111 tysięcy nazwisk oraz wskazano na trudności związane z weryfikacją tych nazwisk. Zapowiedziano opracowanie przez Zespół wytycznych konkursowych uwzględniających także walory krajobrazowe lokalizacji w Parku Fosa oraz względy konserwatorskie.

Zespół zaakceptował proponowaną lokalizację pomnika Ofiar akcji antypolskiej NKWD w parku Fosa, jednocześnie wskazując na konieczność wyłonienia jego formy w drodze konkursu. Zespół zastrzega sobie możliwość współtworzenia wytycznych konkursowych.

2. Pomnik Gabriela Narutowicza – inicjatywa radnych m.st. Warszawy

W trakcie dyskusji poruszono temat istniejącego pomnika i projektowanej przebudowy placu. Ustalono, aby dyskusję dotyczącą formy pomnika przełożyć do czasu ukonstytuowania się społecznego komitetu budowy pomnika i sprecyzowania oczekiwań jego członków.

Zespół jednogłośnie zaakceptował lokalizację pomnika w nowym miejscu na przebudowanym placu Narutowicza.

3. Pomnik Jurija Gagarina – inicjatywa zagraniczna Międzynarodowej Charytatywnej Fundacji Społecznej «Dialog Kultur – Jedyne Świat»

Zespół odłożył sformułowanie stanowiska do czasu uzyskania większej ilości informacji na temat działalności inicjatora pomnika - Międzynarodowej Charytatywnej Fundacji Społecznej «Dialog Kultur – Jedyne Świat» , a także przedstawienia innych propozycji rzeźby i możliwych lokalizacji na terenie instytutów naukowych związanych z tematyką badań kosmicznych.

Zwrócono uwagę, że zaproponowana rzeźba ma znikome walory artystyczne i że w przypadku pozytywnej decyzji dotyczącej samego upamiętnienia Jurija Gagarina, należy rozważyć możliwość pozyskania wyższej klasy rzeźby. Wskazano, że propozycję umieszczenia pomnika w Warszawie należy rozważyć również w kontekście aktualnej sytuacji geopolitycznej.

4. Upamiętnienie Stolpersteine – Kamienie Pamięci - inicjatywa osób prywatnych

Kontynuacja dyskusji z poprzedniego posiedzenia Zespołu.

Przewodniczący pan Michał Krasucki zaproponował odłożenie głosowania do czasu opracowania procedury dotyczącej tych upamiętnień. Ta propozycja została jednogłośnie zaakceptowana.

5. Upamiętnienie przy tablicy autorstwa Karola Tchorka przy ul. Grójeckiej 95 – inicjatywa dzielnicy Ochota

Zespół wskazał na potrzebę znalezienia innej lokalizacji dla upamiętnienia ofiar gwałtów na terenie Zieleniaka, lokalizacji niekonkurującej z tablicą autorstwa Karola Tchorka (która zgodnie z intencją autora powinna zachować swoje „pole ochronne”). Jednocześnie zalecił zastosowanie innego, bardziej szlachetnego materiału niż poliwęglan. Propozycje alternatywnych lokalizacji będą przedmiotem kolejnych posiedzeń.

6. Mural Solidarności / NYS-u – dwie różne inicjatywy

Korzystając z obecności pana Aleksandra Ferensa Burmistrza Dzielnicy Śródmieście wstępnie omówiono także wnioski dotyczące murali Solidarności i Niezależnego Zrzeszenia Studentów. Oba wnioski dotyczą tej samej ściany szkoły ul. Kopernika i ul. Świętokrzyskiej.

Ponieważ wniosek w sprawie muralu NZS nie wpłynął do BSKZ i nie jest jeszcze opracowany projekt tego muralu, Przewodniczący poprosił o przesunięcie tego tematu na kolejne posiedzenie. Ta propozycja została przyjęta jednogłośnie.

Z uwagi na wyczerpanie czasu przewidzianego na posiedzenie Zespołu Przewodniczący poprosił o przesunięcie na kolejne posiedzenie tematu wniosku o usunięcie tablicy Romana Polańskiego. Ta propozycja została przyjęta jednogłośnie.

Z posiedzenia został sporządzony protokół. Można się z nim zapoznać w trybie dostępu do informacji publicznej.

Notatkę sporządził:

Michał Krasucki